

VADEMECUM*) til brugere af juridiske oversættelser

Introduktion:

- EU-direktiv 2010/64 (vedrørende oversættelse, essentielle dokumenter og europæiske arrestordre)
- QUALETRA
- standarder inden for oversættelsesyrkender
- skal bruges af dommere, anklagere, advokater, politibetjente, retspersonale, oversættelsesvirksomheder m.v.

Definition: Juridiske oversættere er oversættere af juridiske tekster (også kaldet retstolke/tolke, certificerede/autoriserede retstolke/oversættere, statsautoriserede tolke/translatører, osv.) såsom dokumenter vedr. civil status, essentielle (rets-) dokumenter, bevismateriale og andre tekster, der er relevante i efterforskning og retsprocesser.

1) Juridiske oversættere er som regel påkrævet at oversætte ikke kun til deres modersmål, men også til deres fremmedsprog. Særlig opmærksomhed skal derfor vises til deres oversættelses kvalifikationer.

2) Nogle EU medlemsstater kræver, at oversættere bliver autoriserede/certificerede, førend de kan blive betroet juridiske oversættelsesopgaver. Deres lingvistiske og juridiske ekspertise testes i adgangsprøven/eksaminationen for at bekræfte deres kvalifikationer.

3) Så vidt som det er muligt og rimeligt, skal fire-øjne-princippet anvendes, hvilket vil sige at kræve, at juridiske oversættere skal have deres oversættelse eftersat af en anden kvalificeret oversætter. Brugere af juridiske oversættelser behøver ikke at have forbehold over for tavshedspligt, da juridiske oversættere skal/bør rette sig efter strenge, etiske regler.

4) Juridiske oversættere bør have adgang til relevant materiale i oversættelsesopgaven for at kunne være klar over indholdet i og terminologien der anvendes i en specifik kontekst. (Oversættelsesvirksomheder, i særdeleshed, bør ikke forhindre juridiske translatører i at have direkte adgang til det relevante materiale.)

5) Dokumenterne, der skal oversættes, skal om muligt stilles til rådighed i et format, der kan redigeres af translatøren (Microsoft Word eller lignende format) for at facilitere oversættelsesprocessen og for at forøge kvaliteten af oversættelsen (brug af oversættelsestjenestekommissioner og lignende værktøjer).

6) Når oversættelsesopgaver tildeles, bør brugere af juridiske oversættelser fastsætte rimelige leveringstider, som gør det muligt for juridiske oversættere at engagere sig i al nødvendig research og at producere oversættelser af høj kvalitet inden for rimelige arbejdstider.

7) Juridiske oversættere retter sig sædvanligvis efter etiske regler på grund af deres tilladelse/autorisation/certificering eller deres medlemskab hos professionelle foreninger, der kræver, at de overholder strenge etiske regler i udøvelsen af deres profession (dvs. tavshedspligt, professionalisme osv.).

8) Juridiske oversættere sætter pris på feedback på deres leverede oversættelser fra deres kunder. Denne interaktion mellem brugere og juridiske oversættere bidrager til yderligere forbedring af oversættelsens kvalitet og etablerer et konstruktivt arbejdsforhold mellem dem.

9) De juridiske systemer i EU medlemsstater er meget forskellige. Der er derfor aldrig fuldstændig overensstemmelse mellem juridiske koncepter. Juridiske oversættere er klar over disse forskelligheder og bør derfor have frihed til at tage dette faktum i betragtning og tilbyde læsere terminologiske kommentarer, om nødvendigt.

10) Forfatterne af juridiske tekster, som efterhånden oversættes, bør være klar over, at det juridiske system i andre lande er forskelligt fra deres eget system og bør derfor anvende enkelt sprog, hvilket vil gøre oversættere og læsere i stand til uden videre at forstå den oversatte tekst. (EU og/eller nationale bestræbelser på at standardisere juridiske tekststykker bør støttes.)

11) Juridiske oversætteres arbejde bør blive passende betalt. Når lande fastlægger retningslinjer for takster/ honorarer, bør de gøre plads til tillægsgebyrer for vanskelige tekster, ekspreslevering og arbejdstider, der ligger uden for det normale tidsrum (nat-, weekend- og helligdagsarbejde).

Antwerpen, 10. december, 2014

EULITA / Liese Katschinka

**) Dette VADEMECUM til brugere af juridiske oversættelser er udviklet gennem QUALETRA-projektet. Deltagere ved QUALETRAs sidste konference i Antwerpen d. 16. og 17. oktober 2014 var inviteret til at komme med yderligere forslag. Disse forslag er blevet inkorporeret. Brugere opfordres til at anvende og udbrede dette VADEMECUM.*